

การสัมมนา การเลื่อนระดับใบอนุญาตตามกรอบความสามารถและองค์ความรู้สาขาวิศวกรรมเหมืองแร่
วันศุกร์ที่ 14 พฤศจิกายน 2568 ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ จัดโดย สภาวิศวกร

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้ แก๊ป (Detonator) ในงานระเบิดเหมือง

ดร. กฤตยา ศักดิ์จอมรสวง
อนุกรรมการ สาขาวิศวกรรมเหมืองแร่

เนื้อหา

- กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานระเบิด
- ทิศทางการเปลี่ยนแปลงเชิงนโยบายที่เกี่ยวข้องกับงานระเบิด
- การปรับตัวและบทบาทของวิศวกรเหมืองแร่

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานระเบิด

พระราชบัญญัติ
แร่ พ.ศ. 2560

พระราชบัญญัติ
ส่งเสริมและ
รักษาคุณภาพ
สิ่งแวดล้อมแห่ง
ชาติ พ.ศ. 2535

พระราชบัญญัติ
ควบคุม
ยุทธภัณฑ์
พ.ศ. 2530

พระราชบัญญัติ
อาวุธปืน เครื่อง
กระสุนปืน วัตถุ
ระเบิด
ดอกไม้เพลิง
และสิ่งเทียม
อาวุธปืน พ.ศ.
2490

พระราชบัญญัติ
วิศวกร
พ.ศ. 2542

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานระเบิด

พระราชบัญญัติแร่
พ.ศ. 2560

- เงื่อนไขการอนุญาต
 - เงื่อนไขแนบท้ายประทานบัตร
 - แผนผังโครงการ
 - การออกแบบการทำเหมืองและการใช้วัตถุระเบิด
 - สถานที่เก็บวัตถุระเบิด
 - มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม
 - เงื่อนไขการใช้วัตถุระเบิด
 - มาตรการควบคุมผลกระทบจากการระเบิด
 - เงื่อนไขการตรวจวัด/เฝ้าระวังผลกระทบจากการใช้วัตถุระเบิด
- หน้าที่ตามกฎหมายของผู้ถือประทานบัตร
 - ทำเหมืองตามวิธีการทำเหมืองและแผนผังโครงการ (ม.68)
 - ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการให้ความคุ้มครองแก่คนงานและความปลอดภัยแก่บุคคลภายนอก พ.ศ. 2566 (ภายใต้ ม.32)

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานระเบิด

พระราชบัญญัติแร่
พ.ศ. 2560

- ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการให้ความคุ้มครองแก่คนงานและความปลอดภัยแก่บุคคลภายนอก พ.ศ. 2566 หมวด 5 การใช้วัตถุระเบิด

ข้อ ๑๖ ผู้ประกอบการต้องดำเนินการและควบคุมคนงานให้ปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้วัตถุระเบิด ดังนี้

(๑) เหมืองแร่ที่มีการใช้วัตถุระเบิดต้องมีวิศวกรเหมืองแร่หรือผู้ผ่านการอบรมการใช้วัตถุระเบิดเป็นผู้ควบคุมการใช้วัตถุระเบิดตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่กำหนด

(๒) การกระทำการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้วัตถุระเบิด ต้องกระทำภายใต้การควบคุมของวิศวกรเหมืองแร่หรือผู้ควบคุมการใช้วัตถุระเบิด

(๓) การจัดเก็บวัตถุระเบิดต้องจัดเก็บในสถานที่ที่จัดเตรียมไว้โดยเฉพาะตามหลักวิชาการ

(๔) สถานที่เก็บวัตถุระเบิด ผู้ประกอบการต้องออกแบบและจัดการให้เกิดความปลอดภัย

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานระเบิด

พระราชบัญญัติแร่
พ.ศ. 2560

- ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการให้ความคุ้มครองแก่คนงานและความปลอดภัยแก่บุคคลภายนอก พ.ศ. 2566 หมวด 5 การใช้วัตถุระเบิด

(๕) จัดให้สถานที่เก็บดินระเบิดห่างจากสถานที่เก็บเชื้อปะทุหรือสายชนวนไม่น้อยกว่า ๕ เมตรและมีคันดินกั้นระหว่างกลาง โดยความกว้างของฐานคันดินไม่น้อยกว่า ๑.๕ เมตร และความสูงคันดินไม่น้อยกว่าความสูงของตัวอาคาร

(๖) บริเวณโดยรอบสถานที่เก็บวัตถุระเบิดภายในระยะ ๘ เมตร ต้องไม่มีหญ้าแห้งหรือวัตถุเชื้อเพลิงอื่นใด

(๗) จัดให้มีการบันทึกการใช้วัตถุระเบิดทุกครั้งที่ทำการระเบิด โดยเก็บบันทึกไว้ที่สถานประกอบการ

(๘) จัดให้มีบัญชีแสดงยอดการซื้อ การใช้ และคงเหลือของดินระเบิด เชื้อปะทุ สายชนวน และแอมโมเนียมไนเตรทที่ใช้สำหรับงานระเบิด

(๙) ต้องขนส่งวัตถุระเบิดไปกักยานพาหนะที่มีลักษณะและข้อปฏิบัติ ดังนี้

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานระเบิด

พระราชบัญญัติแร่
พ.ศ. 2560

- ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการให้ความคุ้มครองแก่คนงานและความปลอดภัยแก่บุคคลภายนอก พ.ศ. 2566 หมวด 5 การใช้วัตถุระเบิด

(๑๐) ก่อนทำการเจาะระเบิด ต้องตรวจสอบความพร้อมของรถเจาะระเบิดและสภาพพื้นที่
ทำงานให้มีความปลอดภัย

(๑๑) การเจาะระเบิดจะต้องดำเนินการให้ปลอดภัย ดังนี้

(๑๑.๑) ในการเจาะรถเจาะต้องอยู่ในตำแหน่งที่สามารถทรงตัวได้ดีและควบคุมได้ดี

(๑๑.๒) ต้องวางหลุมเจาะให้เป็นไปตามแผนผังการระเบิดที่ได้ออกแบบไว้

(๑๑.๓) ห้ามบุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องเข้าไปบริเวณหน้างานเจาะระเบิด โดยไม่ได้รับอนุญาตก่อน

(๑๒) วัตถุระเบิดที่เหลือใช้จากการระเบิดในวันหนึ่ง ๆ ให้นำกลับสถานที่เก็บโดยพลัน

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานระเบิด

พระราชบัญญัติแร่
พ.ศ. 2560

- ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการให้ความคุ้มครองแก่คนงานและความปลอดภัยแก่บุคคลภายนอก พ.ศ. 2566 หมวด 5 การใช้วัตถุระเบิด

(๑๓) ก่อนทำการระเบิดทุกครั้งต้องให้สัญญาณอันเป็นที่รู้กันโดยทั่วไปเพื่อให้บุคคลและเครื่องจักรย้ายออกจากพื้นที่ให้พ้นรัศมีอันตรายเป็นเวลา ๑๕ นาที จากนั้นจะให้สัญญาณจุดระเบิดอีกครั้งแล้วจุดระเบิดทันที และหลังจากการระเบิด ๑๕ นาทีเป็นอย่างน้อย ให้เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน เข้าตรวจสอบพื้นที่ หากพบว่าปลอดภัยให้ส่งสัญญาณเข้าพื้นที่ได้

(๑๔) ภายหลังจากการระเบิด หากมีระเบิดค้าง ให้ทำการระเบิดทิ้งหรือทำการอย่างใด ๆ ให้วัตถุระเบิดนั้นเสื่อมสภาพหรือเจาะรูระเบิดขนานกับรูระเบิดที่ด้านข้างออกไปไม่น้อยกว่า ๐.๕ เมตร แล้วทำการระเบิดซ้ำ ก่อนจะปฏิบัติการใด ๆ ในบริเวณนั้น

(๑๕) การอัดระเบิดต้องทำอย่างต่อเนื่องโดยการอัดระเบิด ต่อวงจรระเบิด และจุดระเบิด ให้เสร็จโดยเร็ว หากเกิดเหตุสุ่วสัยหรือภัยพิบัติใดที่ทำให้ไม่สามารถระเบิดได้ภายในเวลา ๓๒ ชั่วโมง ให้กันเขตพื้นที่บริเวณนั้นเป็นพื้นที่อันตราย และต้องแจ้งให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ทราบ

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานระเบิด

พระราชบัญญัติแร่
พ.ศ. 2560

- ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการให้ความคุ้มครองแก่คนงานและความปลอดภัยแก่บุคคลภายนอก พ.ศ. 2566 หมวด 5 การใช้วัตถุระเบิด

ข้อ ๑๗ ผู้ประกอบการต้องควบคุมดูแลคนงานให้ใช้วัตถุระเบิดอย่างปลอดภัยและปฏิบัติตามข้อห้าม ดังนี้

- (๑) ห้ามผู้ที่มีอายุต่ำกว่า ๒๑ ปีทำงานเกี่ยวกับวัตถุระเบิด
- (๒) ห้ามบุคคลใดสูบบุหรี่ในขณะที่ปฏิบัติการใด ๆ เกี่ยวกับวัตถุระเบิด
- (๓) ห้ามทำการระเบิดขณะเกิดฝนฟ้าคะนอง หรือกระทำการใด ๆ เกี่ยวกับวัตถุระเบิด เช่น การอัดหรือการต่อวงจรระเบิดที่หน้างานระเบิดอยู่นั้น หากมีท้องฟ้ามีดครึ้มหรือมีฝนฟ้าคะนองเกิดขึ้น ให้หยุดการทำงานที่เกี่ยวข้องกับวัตถุระเบิดไว้ก่อนแล้วรีบอพยพคนงานไปอยู่ในที่ปลอดภัย เป็นต้น
- (๔) ห้ามนำอุปกรณ์ที่ผลิตคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าหรือคลื่นวิทยุ เช่น วิทยุเคลื่อนที่ โทรศัพท์เคลื่อนที่ เป็นต้น เข้าใกล้บริเวณที่กำลังมีการใช้วัตถุระเบิดด้วยเชื้อปะทุไฟฟ้าในรัศมี ๑๐๐ เมตร หากมีความจำเป็นต้องปฏิบัติงานให้เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานเป็นผู้ประเมินความเสี่ยง และขอความเห็นจากผู้ประกอบการก่อนปฏิบัติงานบริเวณนั้นต่อไป
- (๕) หลีกเลี่ยงการใช้เชื้อปะทุไฟฟ้าใกล้กับบริเวณที่มีสายไฟฟ้าแรงสูง

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานระเบิด

พระราชบัญญัติแร่
พ.ศ. 2560

- ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการให้ความคุ้มครองแก่คนงานและความปลอดภัยแก่บุคคลภายนอก พ.ศ. 2566 หมวด 5 การใช้วัตถุระเบิด

ข้อ ๑๘ ผู้ประกอบการต้องป้องกันเกี่ยวกับการใช้วัตถุระเบิด ดังนี้

- (๑) ป้องกันมิให้มีการใช้วัตถุระเบิดที่เสื่อมคุณภาพ
- (๒) ป้องกันมิให้บุคคลใดขนส่งเชื้อปะทุรวมไปกับดินระเบิด
- (๓) ป้องกันมิให้เชื้อปะทุและวัตถุระเบิด เกิดการกระแทก การขีดสี แรงอัด และความร้อนสูง
- (๔) ป้องกันมิให้เชื้อปะทุและดินระเบิดสัมผัสสารเคมีชนิดอื่น หรือการกระแทก การขีดสี ความร้อนหรืออุณหภูมิสูงหรือนำเปลวไฟเข้ามาใกล้
- (๕) ป้องกันมิให้บุคคลใดบรรทุกโลหะ เครื่องมือประกอบด้วยโลหะ น้ำมัน ไม้ขีดไฟ กรด และวัตถุทุกชนิดที่ติดไฟง่ายไปกับยานพาหนะที่บรรทุกวัตถุระเบิด
- (๖) ป้องกันมิให้บุคคลผู้ประจักษ์ระเบิดใช้วัตถุอื่นใดนอกจากไม้
- (๗) ป้องกันมิให้มีการเก็บรักษาเชื้อปะทุทุกชนิดในบริเวณที่มีอุณหภูมิเกินกว่า ๖๕ องศาเซลเซียส หรือ ๑๔๙ องศาฟาเรนไฮต์
- (๘) ป้องกันมิให้บุคคลใดใช้วัตถุอื่นใดนอกจากไม้ในการแทงรูที่แท่งดินระเบิดเพื่อใส่เชื้อปะทุ

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานระเบิด

พระราชบัญญัติแร่
พ.ศ. 2560

- ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการให้ความคุ้มครองแก่คนงานและความปลอดภัยแก่บุคคลภายนอก พ.ศ. 2566 หมวด 5 การใช้วัตถุระเบิด

ข้อ ๑๙ การอัดและการจุดระเบิดจะต้องดำเนินการให้ปลอดภัยตามข้อปฏิบัติที่เหมาะสมกับประเภทของเชื้อปะทุและสายชนวน ดังนี้

(๓) การอัดและการจุดระเบิดด้วยเชื้อปะทุที่จุดระเบิดโดยไม่ใช้ไฟฟ้าต้องปฏิบัติ ดังนี้

(๓.๑) ต้องใช้เครื่องจุดระเบิดที่ออกแบบมาสำหรับจุดสายจุดระเบิดเท่านั้น ห้ามจุดระเบิดด้วยเชื้อปะทุไฟฟ้า หรือเชื้อปะทุธรรมดาและสายชนวนธรรมดา เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากวิศวกรควบคุมที่ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยวิศวกร และต้องใช้สายชนวนธรรมดาให้มีความยาวไม่น้อยกว่า ๒ เมตร

(๓.๒) การเชื่อมต่อสายจุดระเบิดเหนือรูระเบิดกับสายจุดระเบิดที่ลงไปอยู่ในรูระเบิด ต้องผูกติดกันให้แน่นหนาและทำมุมกันเป็นมุมฉากเสมอ

(๓.๓) ป้องกันมิให้มีการใช้เชื้อปะทุ สายจุดระเบิด และเครื่องจุดระเบิดที่ชำรุด

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานระเบิด

พระราชบัญญัติแร่
พ.ศ. 2560

- ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการให้ความคุ้มครองแก่คนงานและความปลอดภัยแก่บุคคลภายนอก พ.ศ. 2566 หมวด 5 การใช้วัตถุระเบิด

ข้อ ๒๐ การใช้ดินระเบิดชนิดเหลวหนืดเป็นวัตถุระเบิด ผู้ประกอบการต้องดำเนินการและควบคุมคนงานให้ปฏิบัติ ดังนี้

- (๑) ป้องกันมิให้มีการใช้วัตถุระเบิดที่เสื่อมสภาพหรือผสมไว้เป็นเวลานานเกิน ๑ เดือน
- (๒) หลีกเลี่ยงกับการสัมผัสกับวัตถุระเบิด และผู้ทำงานต้องสวมแว่นตานิรภัยป้องกันสารเคมี ถุงมือป้องกันสารเคมี และเสื้อผ้าที่มีการป้องกันที่เหมาะสม ล้างมือให้สะอาดหลังจากต้องทำงานสัมผัสกับวัตถุระเบิด
- (๓) ให้ใช้งานเฉพาะบริเวณที่มีการระบายอากาศที่ดี
- (๔) ออกแบบการเจาะระเบิดให้เหมาะสมกับพลังงานของวัตถุระเบิดโดยจัดให้มีการปิดปากกระเบิดไม่น้อยกว่าระยะระหว่างแถวของรูระเบิดเสมอ เพื่อป้องกันคลื่นอัดอากาศ หินปลิวกระเด็น และฝุ่นจากการระเบิด

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานระเบิด

พระราชบัญญัติแร่
พ.ศ. 2560

- ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการให้ความคุ้มครองแก่คนงานและความปลอดภัยแก่บุคคลภายนอก พ.ศ. 2566 หมวด 5 การใช้วัตถุระเบิด

ข้อ ๒๑ การทำลายวัตถุระเบิด ต้องทิ้งหรือทำลายวัตถุระเบิดให้เป็นไปตามวิธีที่ผู้ผลิตวัตถุระเบิดกำหนด หรือกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐรับรองความปลอดภัยแล้วเท่านั้น

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานระเบิด

พระราชบัญญัติ
ส่งเสริมและรักษา
คุณภาพสิ่งแวดล้อม
แห่งชาติ พ.ศ. 2535

- มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม
 - ปริมาณวัตถุระเบิดต่อจังหวัด
 - จุดตรวจวัดและความถี่ในการตรวจวัด
 - เวลาระเบิด
 - ฯลฯ

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานระเบิด

พระราชบัญญัติ
ควบคุมยุทธภัณฑ์
พ.ศ. 2530

- วัตถุระเบิดเป็นยุทธภัณฑ์
- การสั่งเข้ามา นำเข้ามา ผลิต มี ต้องได้รับอนุญาต (ม. 15)
- ใบอนุญาตกำหนดเงื่อนไขไว้ได้ เช่น
 - ให้ใช้ใบอนุญาตร่วมกับใบอนุญาตให้ซื้อ มี ใช้ ซึ่งวัตถุระเบิด (ใบอนุญาต แบบ ป. 5)
- หน้าที่และแนวปฏิบัติ
 - ม. 19 การแจ้งสถานที่เก็บยุทธภัณฑ์เพื่อพิจารณาความเหมาะสม (ต้องปฏิบัติตามคำสั่ง มท. ที่ 436/2498)
 - ม. 24 บัญชีรับ-จ่ายยุทธภัณฑ์ (ย.ภ.8)
 - มาตรการควบคุมการผลิตแอนโฟ
 - พื้นที่ผลิต ปริมาณผลิต บัญชีรับจ่ายรายวัน ความปลอดภัยของเครื่องมือ การฝึกอบรมผู้ปฏิบัติงาน ลักษณะพื้นที่ สถานที่ตั้ง และสิ่งปลูกสร้าง

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานระเบิด

พระราชบัญญัติ
อาวุธปืน เครื่อง
กระสุนปืน วัตถุ
ระเบิด ดอกไม้เพลิง
และสิ่งเทียมอาวุธปืน
พ.ศ. 2490

- ดินระเบิด สายชนวน และแก๊ปเป็นวัตถุระเบิด
- การทำ ชื้อ มี ใ้ สั้ง นำเข้า ค้า จำหน่ายวัตถุระเบิด ต้องได้รับอนุญาต (ม. 38)
- การย้ายวัตถุระเบิดต้องได้รับอนุญาตและปฏิบัติตามเงื่อนไขในหนังสืออนุญาต (ม. 43)
 - หีบห่อและพาหนะปลอดภัย
 - แยกพาหนะขนดินระเบิดและแก๊ป
 - มียานพาหนะควบคุมและผู้ควบคุมขบวน
 - รายงานเมื่อถึงปลายทาง นายทะเบียนตรวจนับใน 24 ชั่วโมง ก่อนเก็บ/ใช้
 - ประกันความเสียหายคุ้มครองถึงบุคคลที่สาม
 - ยานพาหนะจดทะเบียนเป็นรถบรรทุกวัสดุอันตราย ห้ามใช้รถพ่วง
 - หลีกเลียงเส้นทางชุมชน เวลาที่จราจรคับคั่ง

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานระเบิด

พระราชบัญญัติ
อาวุธปืน เครื่อง
กระสุนปืน วัตถุ
ระเบิด ดอกไม้เพลิง
และสิ่งเทียมอาวุธปืน
พ.ศ. 2490

- คำสั่งที่ 436/2498 เรื่อง อนุญาตให้นายทะเบียนท้องที่กำหนดเงื่อนไขลงในใบอนุญาตว่าด้วยการเก็บรักษาวัตถุระเบิด ลงวันที่ 27 เมษายน 2498
 - ลักษณะอาคาร 2 หลัง ห่าง 5 เมตรขึ้นไป ห่างชุมชน/อาคาร 100 เมตรขึ้นไป
 - องค์ประกอบ ประตู 1 ช่อง ช่องระบายอากาศ 4 ด้าน ลูกกรงหรือตาข่ายเหล็ก พื้นราดวัสดุอ่อน หลังคาเปิดได้เมื่อระเบิด
 - รอบอาคารมีพุนดินหนาและสูง 1.5 เมตร รั้วห่าง 3 เมตร ขึ้นไป ปลุกต้นไม้ให้เงา
 - จัดคนเฝ้า ห้ามนำเชื้อเพลิงเข้า ชำระเชื้อเพลิงในบริเวณใกล้เคียง ห้ามเข้าใกล้กว่า 5 เมตร
 - ประตูล็อกกุญแจ ประทับตรา แต่งตั้งผู้ควบคุมการเก็บ เบิกจ่าย
 - กรณีเหตุคับขัน ปฏิบัติตามคำสั่งราชการพิเศษ

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานระเบิด

พระราชบัญญัติ
อาวุธปืน เครื่อง
กระสุนปืน วัตถุ
ระเบิด ดอกไม้เพลิง
และสิ่งเทียมอาวุธปืน
พ.ศ. 2490

- บัญชีประจำเดือน (ป. 13 ป. 14) (กฎกระทรวง)
- หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0515/ว 300 ลงวันที่ 4 กรกฎาคม 2509 เรื่องให้สอดส่องตรวจตราผู้ได้รับอนุญาตให้มีและใช้วัตถุระเบิด
 - บันทึกข้อมูลลง ป. 13 ป. 14 ประจำวันและรายงานในวันที่ 5 ของเดือนถัดไป
 - สถานที่เก็บ ทำตามคำสั่ง 436/2498
- หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0515/ว 165 ลงวันที่ 9 เมษายน 2511 เรื่องให้ควบคุมตรวจตราการมีและการใช้วัตถุระเบิด
 - นายทะเบียนและตำรวจสำรวจวัตถุระเบิด ณ สถานที่เก็บ และตรวจสอบจำนวนว่าเป็นตามที่ร้านค้าขายให้
 - มีบัญชีประจำสัปดาห์

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานระเบิด

พระราชบัญญัติ
วิศวกร
พ.ศ. 2542

- ประเภทและขนาดของงานของวิศวกรควบคุม
 - งานให้คำปรึกษา งานวางโครงการ งานออกแบบและคำนวณ งานควบคุมการสร้างหรือการผลิต งานพิจารณาตรวจสอบ งานอำนวยการใช้
 - ภาควิวิศวกร งานควบคุมการสร้างและการผลิต งานพิจารณาตรวจสอบ งานอำนวยการใช้ สำหรับงานวิศวกรรมที่มีการใช้วัตถุระเบิดที่มีปริมาณวัสดุจากการระเบิดไม่เกิน 800 เมตริกตันต่อวัน หรือไม่เกิน 280,000 เมตริกตันต่อปี ยกเว้นการใช้วัตถุระเบิดในการเจาะอุโมงค์หรือช่องเปิดในหินทุกขนาด
 - สามัญวิศวกร งานให้คำปรึกษา งานวางโครงการ งานออกแบบและคำนวณ งานควบคุมการสร้างหรือการผลิต งานพิจารณาตรวจสอบ งานอำนวยการใช้ สำหรับงานวิศวกรรมที่มีการใช้วัตถุระเบิดที่มีปริมาณวัสดุจากการระเบิดไม่เกิน 10,000 เมตริกตันต่อวัน หรือไม่เกิน 3.5 ล้านเมตริกตันต่อปี หรือการใช้วัตถุระเบิดในการทำเหมืองตามกฎหมายว่าด้วยแร่

ทิศทางการเปลี่ยนแปลงเชิงนโยบายที่เกี่ยวข้องกับงานระเบิด

ไทย - กำหนดให้ใช้
แก๊ปไฟฟ้า ใน 3 จังหวัด
ชายแดนภาคใต้ (ยะลา
นราธิวาส ปัตตานี)

2550

2552

ไทย - ขยายผล
กำหนดให้ใช้แก๊ป
ไฟฟ้า ในจังหวัด
สงขลาและสตูล
เพิ่มเติม

อินเดีย - ออกประกาศ
- ยกเลิกแก๊ปไฟฟ้าและใช้แก๊ปไม่
ใช้ไฟฟ้าและแก๊ปอิเล็กทรอนิกส์
- ลดกำลังการผลิตแก๊ปไฟฟ้าปีละ
20%
- ไม่ให้ผลิต มี นำเข้าแก๊ปไฟฟ้า
ยุติการขายปี 2568

ไทย - แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อ
พิจารณากำหนดมาตรการให้ใช้แก๊ป
ชนิดไม่ใช้ไฟฟ้า (Non Electric
Detonator : NONEL) และแก๊ป
อิเล็กทรอนิกส์ (Electronic
Detonator) และการสัมมนาเพื่อรับฟัง
ความคิดเห็นกรณีการยกเลิก การสั่ง
เข้ามา นำเข้า และมีซิงค์ยุทธภัณฑ์แก๊ป
ไฟฟ้า

2564

จีน - ออกประกาศ
- กำหนดให้ใช้แก๊ปอิเล็กทรอนิกส์
เท่านั้น
- ยกเลิกการผลิตแก๊ปทุกชนิด
ยกเว้นแก๊ปอิเล็กทรอนิกส์ ภายใน
มิถุนายน 2565
- ให้หยุดจำหน่ายภายในสิงหาคม
2565
- ส่งออกและงานพิเศษ อนุมัติเป็น
กรณีในปริมาณจำกัด

2568

ไทย - การประชุมคณะกรรมการ
ผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการ
ประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (คชก.)
โครงการเหมืองแร่ มีการหารือกรณี
ขอให้พิจารณายกเลิกหรือชะลอการ
กำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไข
ผลกระทบสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับการใช้
แก๊ป Non-electric detonator

ความเกี่ยวข้องของการเปลี่ยนแปลงเชิงนโยบายกับวิศวกรเหมืองแร่

- การจัดหาและจัดการสต็อกวัตถุดิบ
- การควบคุมต้นทุนการผลิต
- การควบคุมการปฏิบัติตามกฎหมาย
- การสื่อสารกับผู้ปฏิบัติงานระดับ

การปรับตัวและบทบาทของวิศวกรเหมืองแร่

- งานวิศวกรรมที่มีการใช้วัตถุระเบิด
 - ให้คำปรึกษา งานวางโครงการ งานออกแบบและคำนวณ งานควบคุมการสร้างหรือการผลิต งานพิจารณาตรวจสอบ งานอำนวยความสะดวก สำหรับงานวิศวกรรมที่มีการใช้วัตถุระเบิด
- บทบาทของวิศวกรเหมืองแร่
 - การวางแผนและปรับปรุงแผนงาน
 - การควบคุมการดำเนินงานและผลกระทบ
 - การตรวจสอบความปลอดภัยในการดำเนินงาน
 - การจัดการความเสี่ยง
- ข้อจำกัดและโอกาส
 - ความรู้เชิงทฤษฎี ปฏิบัติ และกฎหมาย
 - การปรับปรุงงาน

สรุป

- ทิศทางการปรับเปลี่ยนเงื่อนไขการใช้วัตถุระเบิด
- การเตรียมการเพื่อปรับตัวของวิศวกร สถานประกอบการ และผู้ปฏิบัติงาน
- โอกาสในการปรับปรุงงาน